



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 639/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Tiborom Sanákom, advokátom, Námestie SNP 2, Trnava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obdo/22/2024 z 26. júna 2025 a rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 31Cob/31/2019 z 28. apríla 2020 v spojení s doplnčacím rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 31Cob/31/2019 z 28. apríla 2020 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Návrhu na vydanie dočasného opatrenia **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami označenými v záhlaví tohto uznesenia, ktoré navrhuje zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

2. Sťažovateľka je žalovanou v druhom rade v konaní o zaplatenie peňažnej pohľadávky 18 179,97 eur z titulu ručenia, ktoré je vedené na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 11Cb/45/2000. Okresný súd v poradí prvým rozsudkom zastavil konanie proti žalovanému v prvom rade v dôsledku späťvzatia žaloby žalobcom, a to z dôvodu, že na majetok žalovaného v prvom rade bol vyhlásený konkurz a žalobca si pohľadávku prihlásil do konkurzného konania a sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť 18 179,97 eur. Predmetné rozhodnutie bolo odvolacím súdom zrušené z dôvodu nedostatku špecifikácie výšky priznanej pohľadávky a spôsobu jej výpočtu.

3. V poradí druhým rozsudkom okresný súd zaviazal žalovanú na sumu 10 120,70 eur spolu s prísl. a doplnčacím rozsudkom zaviazal žalovanú na sumu 6 508,41 eur a na náhradu trov konania. Zároveň v odôvodnení zdôraznil, že námietky sťažovateľky smerujúce k nedostatku vecnej legitímácie a premlčaniu pohľadávky boli odvolacím súdom vyhodnotené ako nedôvodné, a preto k nim nie je potrebné opätovne zaujímať stanovisko.

4. O odvolaní žalobcu a žalovanej v druhom rade krajský súd v prvom výroku rozsudok okresného súdu v spojení s doplnčacím rozsudkom zmenil tak, že žalovanú v druhom rade zaviazal žalobcovi zaplatiť 18 179,97 eur a priznal žalobcovi voči sťažovateľke nárok na náhradu trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania vo výške 100 % (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

5. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľka podala dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzovala od vady konania podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a nesprávneho právneho posúdenia veci v judikatúrnych situáciách podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP. Zároveň žiadala odloženie vykonateľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Dovolanie sťažovateľky najvyšší súd v záhlaví označeným rozhodnutím odmietol (ďalej len „rozhodnutie dovolacieho súdu“).

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka v úvode svojej ústavnej sťažnosti zdôrazňuje, že sa pridrižiava všetkých výhrad a upozornení na nesprávny postup a porušenie zákona produkovaných v odvolacom a dovolacom konaní.

7. Sťažovateľka ako žalovaná v druhom rade z pozície ručiteľky namieta nedostatok v ustálení pasívnej vecnej legitímácie pôvodného žalovaného v prvom rade, fyzickej osoby podnikateľa [REDAKOVANÉ] ktorý bol kontinuálne v konaní nesprávne označovaný a s tým spojený nedostatok vo vecnej legitímácii na jej strane, ktorá sa stala na základe ručiteľskej listiny č. 1/95 k záložnej zmluve č. 1/95 z 8. mája 1995 ručiteľkou podnikateľa [REDAKOVANÉ].

8. Už označená fyzická osoba podnikateľ nebola korektne označená v žiadnom relevantnom dokumente pôvodného veriteľa ani ďalších postupníkov. Základný nedostatok v označení fyzickej osoby podnikateľa sťažovateľka vzhliada v absencii dodatku odlišujúceho osobu podnikateľa od fyzickej osoby, ktoré by malo byť [REDAKOVANÉ], čo je v rozpore s § 9 ods. 1 Obchodného zákonníka. Prihliadnuc na uvedené, sťažovateľka namieta, že žalobca nemá aktívnu vecnú legitímáciu v dôsledku nesprávneho postúpenia pohľadávky vo výške 547 689,90 Sk pre rozpor s § 526 ods. 1 Obchodného zákonníka.

9. Vzhľadom na už uvedené následne vyvstáva problém s ustálením pasívnej vecnej legitímácie sťažovateľky. Sťažovateľka na základe ručiteľskej listiny č. 1/95 k záložnej zmluve č. 1/95 vyhlásila, že ručí za záväzky fyzickej osoby podnikateľa, v ktorej opätovne absentuje správne označenie dlžníka dodatkom odlišujúcim osobu podnikateľa od fyzickej osoby. Uzatvára, že pokiaľ je nesprávne označený žalovaný v prvom rade (dlžník), nemôže byť ani sťažovateľka pasívne vecne legitimovaná (ručiteľka).

10. Ďalej sťažovateľka namieta ustálenie výšky nároku žalobcu, a to pre nesprávnosť výšky úrokovej sadzby, keď konajúce súdy nezohľadnili rozhodnutie Predstavenstva VÚB a. s. z 29. apríla 1996, ktoré sa týkalo nároku žalobcu. Sťažovateľka je toho názoru, že žalovaný v prvom rade preplatil možný nárok žalobcu a nie je mu nič dlžný, čo vylučuje uloženie povinnosti plniť sťažovateľke.

11. Sťažovateľka navrhuje odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, ktorý bližšie nešpecifikuje.

12. V závere sťažovateľka uvádza, že najvyšší súd tým, že odmietol dovolanie sťažovateľky bez meritórneho prieskumu, porušil jej základné práva.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.1. K porušeniu základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutím najvyššieho súdu:

14. Podstata sťažnostnej argumentácie sťažovateľky smeruje k porušeniu ňou označených základných práv tým, že najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľky bez meritórneho prieskumu. Ústavný súd sa tak zameril na dovolanie sťažovateľky na účel posúdenia ústavnej udržateľnosti sťažnosťou napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, ktorým dovolanie sťažovateľky podľa § 447 písm. c) a f) CSP odmietol.

15. Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou a jej prílohami v úvode poznamenáva, že podaná ústavná sťažnosť je obsahovo úplne identická s argumentáciou sťažovateľky produkovanou v dovolaní. Sťažovateľka proti rozhodnutiu krajského súdu podala dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzovala z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP.

16. Tvrdenú vadu zmätočnosti spočívajúcu v svojvoľnom hodnotení dôkazov konajúcimi súdmi sťažovateľka v dovolaní nijakým spôsobom bližšie nešpecifikovala, pričom v závere dovolania namieta neujasnenie aktívnej a pasívnej vecnej legitímácie a výšku žalobcom uplatňovaného nároku. K uvedenému sa najvyšší súd vyjadril v bodoch 21 až 32 napadnutého rozhodnutia.

17. Po posúdení dovolania sťažovateľky v časti vady podľa § 420 písm. f) CSP a napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu ústavný súd uvádza, že tento sa s argumentáciou sťažovateľky vysporiadal akceptovateľným spôsobom. Nie je možné súhlasiť so sťažovateľkou, že najvyšší súd v tejto časti nepristúpil k meritórnemu prieskumu. V prípade namietanej vady zmätočnosti je dôvodnosť dovolania osobitnou podmienkou jeho prípustnosti. Najvyšší súd sa sťažovateľkou tvrdenu vadou zmätočnosti (klasifikovanou ako svojvoľné hodnotenie dôkazov) zaoberal, avšak jej existenciu v procese dokazovania konajúcich súdov nevzhliadol, čo vyústilo do odmietnutia dovolania v tejto časti podľa § 447 písm. c) CSP, evokujúceho nevykonanie meritórneho prieskumu.

18. Prípustnosť dovolania sťažovateľka vyvodzovala aj z nesprávneho právneho posúdenia, a to vo všetkých judikatúrnych situáciách predvídaných v § 421 ods. 1 písm. a), b) aj c) CSP. V tejto časti bolo dovolanie odmietnuté podľa § 447 písm. f) CSP. Na sťažovateľkou vymedzený dovolací prieskum dovolací súd reagoval v bodoch 33 až 46 napadnutého rozhodnutia a ústavný súd je toho názoru, že sa s dovolacou argumentáciou sťažovateľky riadne vysporiadal. Vzhľadom na obsah podaného dovolania, v ktorom sťažovateľka neformuluje právne posúdenie, ktoré pokladá za nesprávne a neuvádza, v čom jeho nesprávnosť spočíva (§ 432 CSP), nemohlo byť dovolanie v tejto časti podrobené meritórnemu prieskumu dovolacieho súdu. Z obsahu podaného dovolania sa ani podľa názoru ústavného súdu nedá nesprávne právne posúdenie, ktoré sťažovateľka formálne namieta len označením dôvodu jeho podania podľa § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP, vyabstrahovať.

19. Sťažovateľka dostala odpoveď aj na svoju najpodstatnejšiu námietku smerujúcu k nesprávne určeniu aktívnej aj pasívnej vecnej legitímácie v konaní. V bode 47 napadnutého rozhodnutia najvyšší súd dal sťažovateľke odpoveď na ňou konštantne namietanú nesprávnosť označenia fyzickej osoby podnikateľa, u ktorého absentoval dodatok k obchodnému menu, a to poukazom na § 2 ods. 2 písm. b) Obchodného zákonníka a § 2 zákona č. 455/1991 Zb. Živnostenského zákona, podľa ktorých sa na fyzickú osobu podnikateľa nehľadí ako na subjekt odlišný od fyzickej osoby.

20. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti nijako nekonfrontuje udržateľnosť záverov najvyššieho súdu a zamerala sa len na opakovanie svojej skoršej argumentácie spočívajúcej v namietaní nesprávnosti skutkových zistení a celkovej nespokojnosti s výsledkom konania. Z argumentácie sťažovateľky v ústavnej sťažnosti možno jednoznačne vyabstrahovať jej nesúhlas práve so zisteným skutkovým stavom. Tým sťažovateľka stavia ústavný súd do pozície ďalšej inštancie, ktorá by mala opätovne posudzovať skutkové okolnosti daného prípadu. Takéto postavenie však ústavnému súdu neprináleží, keďže nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (III. ÚS 567/2022), čo však nie je tento prípad.

21. Keďže pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľky ústavný súd (vzhľadom na kvalitu ňou podaného dovolania) nezistil možnosť porušenia jej základného práva na súdnu ochranu, ktorého reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (III. ÚS 325/2023 a tam uvedená judikatúra), ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2. K návrhu na zrušenie rozhodnutia krajského súdu:

22. Sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd zrušil aj rozhodnutie krajského súdu, ktoré sťažovateľka napadla dovolaním, o ktorom najvyšší súd rozhodol tak, že dovolanie odmietol. V konaní o ústavných sťažnostiach ústavný súd postupuje v zmysle princípu subsidiarity (čl. 127 ods. 1 ústavy) a jeho právomoc je daná v prípade, ak požadovanú ochranu základných práv a slobôd neposkytuje iný súd. Sťažovateľka voči predmetnému rozhodnutiu disponovala opravným prostriedkom, ktorý aj využila. Tvrdenú nesprávnosť rozsudku krajského súdu a jeho právne závery vedúce k potvrdeniu rozsudku okresného súdu sťažovateľka namietala v dovolaní, o ktorom najvyšší súd rozhodol napadnutým rozhodnutím. Právomoc najvyššieho súdu

rozhodnúť o dovolaní vylučuje právomoc ústavného súdu. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu preto ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

III.3. K návrhu na odklad vykonateľnosti a dočasné opatrenie:

23. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľky ústavný súd nemohol vyhovieť jej návrhu na vydanie dočasného opatrenia, keďže zo systematického výkladu právnej úpravy tohto inštitútu (§ 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde) vyplýva, že pozitívne rozhodnutie implicitne prichádza do úvahy len vtedy, ak existuje priestor na vyhoviecie ústavnej sťažnosti.

24. V dôsledku odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu